

eller mere øvede end dem, der her er Tale om. Og det er Hovedsagen.

Det ærede Medlem for Ringsted ankede over, at vi ikke havde nøjedes med en ren Grundværdistigning. Ja, jeg forstaar jo, hvorfra det ærede Medlem har den Betragtning, det er fra Odense-Programmet eller i alt Fald de Tanker, der ligge bagved det. Jeg har imidlertid ogsaa ved Lovforslagets Forelæggelse forklaret, hvorfor vi ikke have kunnet gøre det saaledes, som vi have gjort det i Esbjergforslagets § 3, nemlig fordi det af praktiske Grunde ikke lod sig gøre. Det er for meget at forlange af Folk, der i 1920 maaske staa og skulle vurdere en Ejendoms Værdistigning, at de, foruden alt det andet, der paalægges dem, ogsaa skulle skæbe sig et Udgangspunkt ved at skrue sig tilbage i Tiden og skønne over, hvad den paagældende Ejendoms nøgne Grund kunde været værd for 16 Aar siden. Der have vi ment, at man af praktiske Grunde maatte kunne nøjes med at tage Ejendomsskyldvurderingen, som den ligger for 1904. Ganske vist har det ærede Medlem Ret i — det sagde jeg selv ved Forelæggelsen —, at der kan fremkomme Ukorrekthed, hvis man tænker sig, at Grunden er stegen, men at Bygningerne ere gaaede ned; er det, fordi de ere forfaldne, saa giver det sig af sig selv, at det skal trækkes fra, men er det, fordi det nu er billigere end før at bygge Huse, fordi der nu er Jernbane, saa fremkommer der ganske vist en Unøjagtighed. Det maa man tage med af de praktiske Grunde, hvorpaa jeg lægger Hovedvægten. Stor Forskel vil det ikke kunne gøre, i alt Fald bliver det i Ejerens Favør, saa han vil ikke kunne klage derover.

Saa er der det store Spørgsmaal i § 20, hvor meget af Værdistigningen man bør tage. Jeg har foreslaaet Halvdelen, det ærede Medlem for Helsingør (Chr. Rasmussen) mente, det var for lidt, det ærede Medlem for Thisted (N. Andersen) mente, det var for meget; det kunde maaske være et Vidnesbyrd om, at det er lige akkurat tilpas, og jeg vil derfor indtil videre i saa Henseende nøjes med at henvise til de Grunde, jeg har givet ved Lovforslagets Forelæggelse. Saa kommer jeg til det store Spørgsmaal, som fra mange Sider er opkastet, navnlig ogsaa af det ærede Medlem for Skive, om det overhovedet er rigtigt at kræve denne Værdistigning udbetalt eller, hvad jeg hellere vil sige, tillade dens Udbetaling, eller om man ikke, som det ærede Medlem udtrykte

sig, netop burde fastslaa den, saa den skulde blive liggende i Lighed med en Bankhæftelse, altsaa her som en Jernbanehæftelse paa den paagældende Ejendom, der kun forrentedes. Det var det, som det ærede Medlem for Ringsted ogsaa ønskede, at den slet ikke afdroges, endsige tilbagebetaltes. Jeg forstaar meget godt Fordelen ved en saadan Ordning, Fordelen vil jo gaa i den af det ærede Medlem for Skive paapegede Retning, at det saa bliver, jeg tror, han brugte Udtrykket, billigere at faa Jord. Det er det sædvanlig brugte Udtryk, men det er forkert, thi billigere bliver Jorden ikke, men det er en mindre Udbetaling, der udkræves. „Billigere Jord“ er et Misbrug af Ordet billig. Jeg forstaar meget godt den sociale Betydning heraf og er fuldtud villig til at forhandle nærmere med det ærede Medlem om en saadan Ordning. Naar jeg ikke har foreslaaet og ikke tør i alt Fald uden videre kapitulere overfor den Tanke, er det af Hensyn til dem, der have betalt Anlægget, og som skulle have disse deres Udlæg godtgjorte helt eller delvis gennem denne Værdistigning. Hvad tror De, Staten vil sige til, at den, som dog har lagt alle disse Midler ud, ikke faar dem ind kontant, men kun faar nogle Obligationer? Det er jo muligt, at min Kollega Finansministeren siger: Ja, ja, det er dog saa gode Prioriteter, saa jeg nok kan gøre dem i Penge, og hvis jeg ikke kan gøre dem i Penge, saa faar jeg dog mine Renter deraf — $3\frac{1}{2}$ eller 4 pCt., som man vil. Det kan være, det kan lykkes os at overbevise Finansministeren derom, og at vi selv kunne føle os tilfredse paa Statskassens Vegne ved, at den ikke hverken nu eller i Fremtiden faar disse kontante Penge, men kun Obligationer, hvoraf den faar Renter. Men, mine Herrer, hvad ville Kommunerne sige, der have givet Bidrag til de forskellige Jernbaneanlæg, være sig Statsbane- eller Privatbaneanlæg? De skulle ogsaa ad den Vej have Dækning for deres Udgifter. Tror man, at de ville være tilfredse med at faa overleveret saadanne Obligationer, hvoraf de kun faa Rente og aldrig se andet. Tror man det, og kan Finansministeren gaa ind paa det paa Statskassens Vegne, tvivler jeg ikke om, at jeg vil kunne gøre det samme. Naturligvis kan det ogsaa tænkes, at andre end Stat og Kommuner, Privatfolk, kunne give Bidrag, og dem skal man jo ogsaa tage Hensyn til. Hvis man ikke mener, at man tør afskære Indbetaling af denne Værdi-